

Jaarlijkse bijeenkomst ORGELMUSEUM UITVERKOCHT

WESTERLO, 23 FEBRUARI — De Vrienden en Sympathisanten van De Strangers verzamelden in het Orgelmuseum voor de jaarlijkse bijeenkomst van de vzw.

De jaarlijkse bijeenkomst op 23 februari was alweer een daverend succes. Zestig mensen konden in het museum worden ontvangen en alle plaatsen waren bezet. De vraag was zelfs zó groot dat we geïnteresseerden moesten weigeren!

Het initiatief van de bijeenkomst van dit jaar ging uit van Robby Peeters, 'Vriend van De Strangers', die het Orgelmuseum van zijn vader als locatie beschikbaar stelde. Hij had de orgelbegeleiding van twee Strangersliedjes opnieuw laten noteren in een

Lees verder op pagina 2

VERDER IN DIT NUMMER

1000 euro voor 'Moeders voor moeders'

De Blue Knights motorclub overhandigde een check van duizend euro in aanwezigheid van De Strangers. p. 2

De Strangers op Radio Joe

Ter gelegenheid van de Top 700 van de jaren 1970 werden De Strangers voor een gesprek uitgenodigd in de radiostudio. p. 2

De Strangers peter van Antwerpse 'Monopoly'

'Monopoly' brengt een Antwerpse versie van het spel uit. Als Antwerps monument zijn De Strangers peter van deze editie. p. 3

Acties op Facebook in het eerste trimester

Onze Facebookpagina bruist van het leven, ook in het eerste trimester van 2019. Wat is er zoal aan bod gekomen? p. 3

'Lang Leve de Muziek'

Een recensie over de tentoonstelling te Gent over zestig jaar Nederlands-talige populaire muziek. p. 4

De Strangers.com/org, 1999-2019

Dit jaar viert de website haar twintigste verjaardag. Een terugblik op twintig jaar informeren, conserveren en samenbrengen. p. 4

KLIMAATPROTEST? Actueler dan De Strangers, da ka'nie!

Ze zijn intussen bijna vijftig jaar oud maar niettemin nog steeds brandend actueel: Strangersliedes over de staat van het milieu.

*Bove de stad, stinkend en plat
drijft vettige smoor van de fabriek
asemt is goe, mor a g'et doe
is er veul kans da ge zult stikke
hou d'oewe mond, da d'is gezond
en bleift mor braaf die vuiligheid slikke
't is altijd zo, hedde gij duite
koopt aa ne lap grond op den buite
daar zal da nog nen tijd goe gaan
tot da daar ook fabrieken staan*

— Trekkerslieke 4

Vervang fabrieken door auto's en deze tekst zou zo kunnen worden gescandeerd door de scholieren (en iets minder jeugdigen) die wekelijks door de Brusselse straten stappen. De tekst is evenwel al 51 jaar oud, geschreven in 1968. Als onderdeel van 'Trekkersliedes' luidde 'Bove de stad' het volgehouden milieuprotest in van De Strangers.

De Strangers lijken welhaast pioniers met hun milieuprotest, maar stonden natuurlijk niet alleen. Eind jaren '60, begin jaren '70, het was de tijd van Pater Versteyleen en zijn Groene Fietsers, een sympathieke beweging die nadien – zoals wel meer gebeurt met populaire grondstroombewegingen – politiek gekaapt werd.

Toendertijd bestond een groot geloof in kernenergie als een schone en krachtige energiebron. Dat er ook gevaren aan deze bron verbonden waren, werd pas duidelijk in 1979 met de ramp van Three Mile Island en sterker nog in 1986 met de ramp in Tsjernobyl. De recente(re) ramp in Fukushima heeft dat nogmaals pijnlijk duidelijk gemaakt. Tegelijk met de potentiële gevaren, zijn mensen ook bewuster geworden van het radioactieve restafval van kerncentrales, en de impact daarvan ... op het milieu.

Het ongemak in de samenleving over kernenergie werd in 1979 door De Strangers in 'Kerngezond' bezongen. Enerzijds een optimistisch geloof in de toekomst

van deze energiebron (*zij is 'r tege, hij 'r veur*), anderzijds de vrees dat er vroeg of laat zo'n klein toevallig ongeval zou leiden tot *veel of weinig zeer, of wette dan ineens van niks nimiêr?* ('Kerngezond'). De discussie over kernenergie? Die is in ons land zo oud als de centrale van Doel!

Wat De Strangers toen 'milieuprotest' noemden, zou vandaag eerder vallen onder de noemers 'milieu', 'klimaat', 'verkeer' en 'dierenwelzijn'. Dit zijn thema's die nu vaak apart van elkaar worden bekeken maar die De Strangers onlosmakelijk met elkaar verbonden zagen. Zo bijvoorbeeld:

*We kwamen op den buiten aan
mor koeikes zage wij ni staan
die late ze hormone slikke
en op de wei d'r ziede gij, stinkfabrikke
van vogels hoorden wij giên fluit
die zèn de nek al omgedraaid
het stonk er wel in de gebure
nor baancafés, caravan's en friture*

— Nor den boerebuiten

Lees verder op pagina 3

OPNAME EMOTIONELE VIDEOBOODSCHAP

Vervolg van pagina 1

boekje en vatte het idee op om deze liedjes, met begeleiding, opnieuw in te laten zingen door de Vrienden en Sympathisanten van De Strangers. Dat leek het bestuur van de vzw een goed idee!

Alzo werd er door de Vrienden en Sympathisanten van De Strangers verzamelen geblazen in Westerlo. De dag begon met een rondleiding door het museum. De bezoekers kregen de raad om tijdens deze rondleiding goed op te letten. Later op de dag volgde immers een quiz waarin gevraagd werd de tien Strangersliedjes op te sommen die tijdens de rondleiding op de orgels gespeeld waren. Dat bleek een hele opgave: niemand slaagde erin alle tien liedjes te noemen, maar met negen juiste antwoorden was er wel een ex aequo. Op de schiftingsvraag hoe oud alle Strangers, levenden en niet-levenden, samen zijn, benaderde Julie Van Loo het dichtst het juiste antwoord (528) waarmee ze een door De Strangers gesigeneerde fles wijn won.

Het inzingen van 'Amal, m'n orgel' en 'M'ne poempbak' was een gemengd succes. Hoewel het geen echte meezingers zijn noch de bekendste Strangersliedjes, kon één ervan met veel enthousiasme ingezongen worden, niet alleen door de Vrienden en de Sympathisanten maar ook door De Strangers zelf. Op hun vraag werd het tweede orgelliedje achterwege gelaten en, door het publiek aangespoord, weerklonk te Westerlo het enige echte Antwerpse volkslied, 'Antwârpe'. Het inzingen werd afgesloten met een onverwacht en geïmproviseerd fotomoment. Vele Vrienden en Sympathisanten grepen dit aan om met De Strangers op de foto te gaan.

Het absolute hoogtepunt van de dag volgde toen De Strangers een videoboodschap opnamen waarin ze hun publiek bedankten voor hun jarenlange trouwe steun. Een ontroerend moment! Deze video werd speciaal opgenomen voor

de nieuwe theaterproductie rond De Strangers van Louis Welters, bestuurslid van de vzw en auteur van de revue 'Azzek nog zou trouwe'. De video kan ook worden afgespeeld op toekomstige evenementen waarop De Strangers niet aanwezig zouden zijn.

André Audenaert en Sandra Jordens hebben de opname van deze video op film vastgelegd en de beelden op Facebook geplaatst.

Een foto-impressie van de dag werd op Facebook gedeeld door Marc Eelen.

Het succes van de verschillende onderdelen van deze bijeenkomst heeft het bestuur aan het denken gezet. Ongetwijfeld kunnen we in een toekomstig nummer initiatieven aankondigen die er het gevolg van zijn. In ieder geval is het nu al uitkijken welke verrassingen de bijeenkomst van volgend jaar zal brengen.

1000 euro voor 'Moeders voor Moeders'

BORGERHOUT, 18 FEBRUARI — De motorclub Blue Knights, bestaande uit (ex-)politiemensen en rijkswachters, steunen om de drie jaar een goed doel. Dit jaar schonken ze een check ter waarde van 1000 euro aan 'Moeders voor moeders', een organisatie waarvan De Strangers sinds de oprichting vijftientig jaar geleden

peter zijn. Zij mochten dus niet ontbreken bij de overhandiging van de check!

Bovendien hebben De Strangers altijd een goede band met de politiediensten gehad. Nest heeft dan ook de uitzonderlijke eer één van de weinige niet-politionele leden te zijn van de Blue Knights.

De Strangers bij Joe Radio

VILVOORDE, 18 FEBRUARI — De week van 18 februari stond op Joe Radio met de top 700 in het teken van de jaren 1970. Vanwege hun grote succes in deze periode werden De Strangers door Sven & Anke uitgenodigd voor een gesprek in de studio.

De Strangers waren te gast bij Joe Radio. Ze waren daar door Sven & Anke uitgenodigd ter gelegenheid van de Top 700 van de jaren 1970, volgens Joe Radio dé meest productieve jaren van De Strangers. Desondanks werd over allerlei onderwerpen gesproken die niet beperkt bleven tot de jaren 1970.

De uitzending was ook op TV te bekijken. Een onderdeel daarvan werd in een filmpje op YouTube geplaatst door Joe Radio. In

dit fragment vertellen De Strangers hoe moeilijk het was om eigen teksten op populaire melodieën uit te geven. Zo stuitte het gekende 'k zen zo gère polies' op protest van de producer van Sandra Kim, die, na haar overwinning op het Songfestival van 1986, vreesde dat De Strangers met hún versie potentiële kopers zou afsnoepen van 'J'aime la vie!' 'Desiree' werd dan weer door de BRT geweigerd omdat kritiek op buitenlandse staatshoofden volgens hen not done was, aldus Alex. Zoals bekend gaat 'Desiree' over Mobutu, toenmalig president van toenmalig Zaïre. Daarom bestaan er twee teksten die op dezelfde melodie zijn gezet.

John voegde daar aan toe dat ze zelfs de aandacht hadden getrokken van The Beatles door een eigen tekst op 'The Yellow Submarine' te schrijven.

DE NIEUWSBRIEF

Gratis ledenblad

Een uitgave van
De Strangers v'r Altaaid vzw

RPR Brugge, BE 0656 530 147
IBAN BE33 9731 8023 6946

BIC ARSPBE22

RENÉ VAN CAMP
Verantwoordelijk uitgever

VALERIA VAN CAMP
Redactie

LOUIS WELTERS
Redacteur nazicht

Ten Poete 4
8430 Middelkerke

info@destrangers.org
www.destrangers.org

Beeldmateriaal
Het Strangersarchief &
De Strangers v'r Altaaid vzw

Opmaak
Egeria Publishing, Zwevezele

AL EEN HELE WEG AFGELEGD

Vervolg van pagina 1

Hoewel de protestboodschap van 'Nor den boerebuiten' niets aan kracht heeft verloren, toont deze tekst evenwel ook aan dat er sinds 1973, het jaar waarin dit lied werd uitgebracht, al veel veranderd is. De luchtkwaliteit vandaag is veel beter dan toen en we kunnen nu met een gerust(er) hart rundsvlees kopen en eten.

Het kan én moet beter, extra inspanningen zijn nodig maar laat ons niet vergeten dat er al een hele weg is afgelegd. In zeker zin is het klimaatprotest van vandaag een logische voortzetting van een protestbeweging die al meer dan een halve eeuw oud is.

Door hun protestliedjes ten bate van het milieu (zoals zij dat noemen), voelen De Strangers zich innig verbonden met de scholieren die vandaag de aandacht van de politici proberen te trekken en vast te houden. Om hen in dat streven te sterken, en hun schouder onder de boodschap te steken, heeft de vzw De Strangers v'r Altaaid op Facebook een videoactie opgestart rond dit thema.

Op 3 februari verscheen 'Godmiljårdemiljeu' al op **Facebook** om deze reeks af te trappen. U kan al uitkijken naar het verschijnen van onder andere de volgende liedjes:

- 'Trekkeliekes-medley'
- 'Nor de boerebuiten'
- 'Kerngezond'
- 'Allee allee... Mokt da na mee'
- 'Ik wil 'n stad'

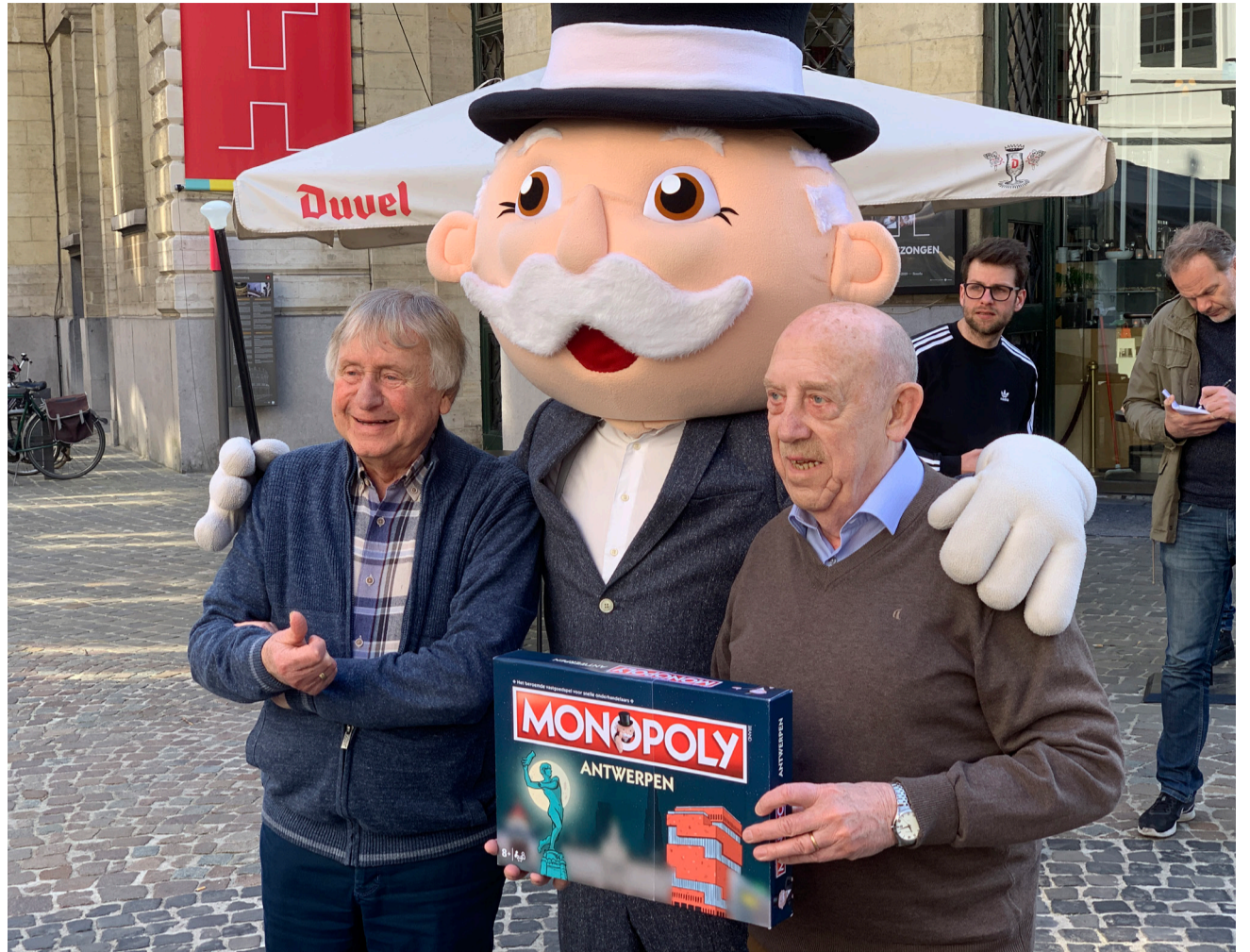
Video van 'Godmiljårdemiljeu'

DANK U WEL, MARC!

De Strangers en het bestuur van de vzw De Strangers v'r Altaaid wensen Marc, Vriend van De Strangers, te bedanken om welwillend voor vervoer te zorgen.

U wil uw steentje bijdragen in het bewaren en promoten van het patrimonium van De Strangers? U heeft een idee? Laat het ons snel weten en contacteer het bestuur van de vzw!

DE STRANGERS PETER VAN ANTWERPSE 'MONOPOLY'

ANTWERPEN, 22 MAART — 'Monopoly' brengt in september een Antwerpse versie van het bekende bordspel uit. De pers aankondiging gebeurde in de Bourla in aanwezigheid van Bob en John. Dat is niet toevallig, want De Strangers zijn peter van deze 'Monopoly'-editie.

Eén locatie kon tot 1 april door het publiek worden gekozen. Niet geheel onverwacht bleken de voetbalstadia erg populair en kaapten de eerste twee plaatsen weg: de Bosuil deed net iets beter dan het Olympisch stadion van het Kiel.

Acties op Facebook tijdens het eerste trimester

De start van het nieuwe jaar hebben we ingezet met een video van De Strangers, die uit hun 'Nievjorsbrief' voorlezen. Van hun twee nieuwjaarsliedjes hebben we één 2019-versie gemaakt. Met meer dan 12 000 weergaven, was deze video een waar succes!

Op 3 februari publiceerden we een video van 'Godmiljårdemiljeu'. Het begin van een nieuwe reeks ter ondersteuning van het klimaatprotest miste de start niet en behaalde niet minder dan 16 000 kijkers! Meteen de meest bekeken video tijdens dit trimester.

In dezelfde reeks volgde op 7 april een video rond de problematiek van 'Hondepoep'.

Naast het klimaatprotest, brachten we nog andere actuele video's uit. Op 10 januari verscheen 'De Maxi-frak', naar aanleiding van de solden en in de reeks 'Smeerlappen van venten en krenge van vrouwen' die we voor kerstmis hadden opgestart.

Valentijn was goed voor twee video's: 'Veel te goe is half zot' op 13 februari en 'Lijf tegen lijf' op 17 februari.

De succesvolle jaarlijkse bijeenkomst in het Orgelmuseum resulteerde in drie posts van Marc Eelen (25 februari, sfeerfoto's), André Audenaert (26 februari, opname videoboodschap) en Sandra Jordens (2 maart, opname videoboodschap). Beide opnames van de videoboodschap van De Strangers werden door het publiek gemaakt met respectievelijk 10 400 en 4000 weergaven.

Nog een topper in aantal weergaven (10 000) was de video die we op 17 maart publiceerden naar aanleiding van de verkiezingen van 26 mei. We reisden terug in de tijd naar 1999 en de versie die De Strangers toen uitbrachten van 'Politiekelijke'.

Op 16 februari kondigden we het optreden van De Strangers bij Joe Radio aan. Dit bericht werd op 18 februari gevolgd door een

verwijzing naar de video van het bezoek die door Joe Radio op YouTube is gepubliceerd.

We brachten het nieuws over de 1000 euro voor 'Moeders voor Moeders', met een link naar hln, en verwezen naar een artikel dat is verschenen over Nest en Jacky Lafon. Uiteraard volgden we ook de berichtgeving rond de Antwerpse versie van 'Monopoly'.

Een video van 18 maart bracht Nests aankondiging van zijn 'Ode aan De Strangers' die hij deze zomer in 'Het Witte Paard' te Blankenberge zal brengen. Voor leden van de vzw is er een korting; meer info zal nog volgen.

De Strangers en De Strangers v'r Altaaid vzw brengen steeds hulde aan overleden collega's: dit trimester waren dat Gerard Koerts en Yvonne Henneco.

Volgend trimester zetten we onze reeks over het klimaat/milieu verder, en we starten ook een aanverwante en niet minder actuele reeks rond mobiliteit.

'Lang Leve de Muziek' EEN TOTAALBELEVING MET GEMISTE KANSEN

In *De Nieuwsbrief* nr. 3 van 24 september 2018 kondigden we de tentoonstelling 'Lang Leve de Muziek! 60 jaar liedjes uit de Lage Landen' aan. Volgens de organisatoren gaat het om een uniek 'eerbetoon aan 200 artiesten in de grootste interactieve muziek-tentoonstelling in Vlaanderen'. Bovendien willen ze 'het verhaal [vertellen] hoe de Nederlandstalige populaire muziek de harten en de hitlijsten veroverd hebben,' zo valt er op de website te lezen. Met een dergelijke opzet, kan men niet om De Strangers heen kijken. Het is dus terecht dat zij op deze tentoonstelling vertegenwoordigd zijn.

Inderdaad geeft de tentoonstelling een steekkaart van zestig jaar Nederlandstalige muziek. Er valt dan ook veel te bekijken: gouden platen, kostuums, handgeschreven liedjsteksten, platenhoezen, enz. Maar in een tentoonstelling over muziek staat natuurlijk de muziek zelf centraal: naast de ogen moeten dus ook vooral de oren geprikkeld worden door ... zestig jaar muziek. Eigenlijk is de tentoonstelling een totaalbeleving, waarbij alle zintuigen aan bod ko-

Alex en John bij de reuzekoppen tijdens de opening.

men. Het innerlijke kind wordt bijvoorbeeld zeer effectief aangesproken door een uitvergroete huiskamer zodat de bezoeker de illusie krijgt als kind naar muziek in een tijdsgebonden kader te luisteren.

Evenwel is het moeilijk om op een beperkte oppervlakte en met

een beperkte tijd (een bezoek duurt gemiddeld twee uur) de volle zestig jaar aan bod te laten komen. De organisatoren moesten dus keuzes maken en zijn daar, naar eigen zeggen, niet over één nacht ijs gegaan. Uit het rijke patrimonium van De Strangers – zoals

bleek uit de minitentoonstelling in het Felixarchief – dat toch ongeveer de volledige periode van de tentoonstelling bestrijkt, kozen de organisatoren de reuzekoppen en een paar gouden platen, van onder andere 'Bij de Rijkswacht'. Daarnaast zijn in een jukebox enkele liedjes van De Strangers te beluisteren, zoals 'Antwârpe' en 'Strand van St.-Anneke'. Gelet op de grote populariteit van De Strangers in de jaren 1960, 1970 en 1980, valt deze keuze wat magertjes uit, zeker in vergelijking met sommige andere artiesten die naar verhouding met hun succes oververtegenwoordigd zijn. Bovendien valt de keuze om de reuzekoppen zó hoog te plaatsen dat de bezoeker ze haast over het hoofd ziet (!) te betreuren.

Kortom, de tentoonstelling geeft een visueel zeer prikkelende blik op zestig jaar muziek, maar het is wel de blik van de organisatoren. Keuzes moeten altijd gemaakt worden, maar de keuzes met betrekking tot De Strangers zijn op zijn minst merkwaardig.

De tentoonstelling 'Lang Leve de Muziek' is nog tot 9 juni te bezoeken in de Sint-Pietersabdij te Gent.

DeStrangers.com/org, 1999-2019

Twintig jaar informeren en samenbrengen

Dit jaar vieren we de twintigste verjaardag van de website *destrangers.org*, in september(?) 1999 gelanceerd als *destrangers.com*. In volle dotcom-bubbel, besloot webmaster René Van Camp, technisch bijgestaan door tienerdochter Valeria, een fansite te lanceren die een ode aan De Strangers (en algemener: aan het Antwerps dialect) wou zijn. Centraal stonden de liedjsteksten; in het pre-database-tijdperk wou dat zeggen elke tekst op haar unieke webpagina. Later zou dit project uitmonden in een onderdeel van het boek 'De Strangers Compleet'. Daarnaast kon men de beknopte geschiedenis - en al snel ook de activiteiten van De Strangers - raadplegen terwijl een fonetische introductie op het Antwerps de beginselen van dit dialect bijbracht. Een andere belangrijke plaats was weggelegd voor het forum, dat een virtuele ontmoetingsruimte vormde voor Strangersfans van over de hele wereld. Informeren en samen-

brengen, het zat van meet af aan in het DNA van de website.

Twintig jaar na de lancering van de website, ziet de digitale wereld er helemaal anders uit. Statische textbased-websites zijn vervangen door flietsende web 2.0-content, terwijl communicatie veeleer een zaak geworden is van sociale media. De Strangers.org evolueerde mee. Waar de website zich op officiële nieuwsberichten concentreert, verloopt de interactie tussen fans intussen door middel van Facebook en YouTube. Informeren en samenbrengen, in 2019 gebeurt dat anders dan in 1999, maar *destrangers.org* doet het nog steeds!

In de voorbije twintig jaar is ook de wereld veranderd. In 1999 traden De Strangers nog op en bracht de website nog aankondigingen voor volgende optredens. Mede dankzij De Strangers.org, dat intussen het officiële digitale communicatiekanaal was geworden, kenden De Strangers tussen 1999

en 2002 een renaissance, culminerend in een passend en waardig afscheidconcert. Na 2002 begon René zich meer toe te leggen op het behoud van het Strangerspatrimonium. Mede dankzij de acties op *destrangers.org*, is uiteindelijk de gevierde CD-box 'Al ons liekes' verschenen. In zekere zin is uit dit initiatief, op basis van de drie pijlers 'informeren, bewaren en samenbrengen', het idee gegroeid waaruit in 2016 de vzw 'De Strangers v'r Altaaid' is ontstaan. De website *destrangers.org*, in 1999 gestart als fansite, geëvolueerd naar officiële webstek, heeft zichzelf intussen heruitgevonden als de virtuele toegangspoort voor 'De Strangers v'r Altaaid' vzw.

Hoe het digitale landschap er in de toekomst zal uitzien, is moeilijk te voorspellen. Maar op basis van de voorbije twintig jaar, kan met stelligheid worden geponeerd dat *destrangers.org* er zeker deel van zal uitmaken!

HOE HET BEGON

Tijdens het inscannen van de liedjsteksten, kreeg René Van Camp het idee om deze teksten te delen met het internet, in 1999 nog een nieuw medium. Alles wat interessant kon zijn, was al in lijstjes gegoten, en toen was het nog niet zo moeilijk om een eenvoudige website in elkaar te steken.

Van in het begin was er veel respons, vooral op de kalender met optredens van De Strangers. De reacties waren enkel positief: 'Eindelijk een website van De Strangers!'

Het is ook op vraag van de fans dat al snel een eigen chatroom aan de site werd toegevoegd. Facebook *avant-la-lettre!*

De Strangers zelf waren de website niet ongenegen. Tijdens optredens was er ook altijd ergens een plakkaat te vinden met een verwijzing naar de site. Maar hun appreciatie kwam pas écht tot uiting toen ze zelf over internet beschikten en de website konden leren kennen.

De site vond ook haar weg naar de pers: op 24 februari 2001 wijdde de GvA een artikel aan René, de verzamelaar achter de site.